Provincie Noord-Brabant

Statenmededeling

Datum
13 oktober 2026
Documentnummer
GS: C2382650/ 6399452
PS: 6412207
Programma
Economie, Kennis en Talentontwikkeling

Onderwerp
Uitvoering moties Oekraïne

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van
1. De uitvoering van moties M12a-2026 behoud talent d.m.v. studiefinanciering en M94- 2026 Brabant steunt Oekraïne

Aanleiding
Provinciale Staten hebben in 2026 twee moties aangenomen met betrekking tot Oekraïne:
1. Op 10 april 2026 is de Motie 12a - 2026 Behoud talent d.m.v. studiefinanciering aangenomen. Zoals besproken tijdens het debat met Provinciale Staten vraagt de motie om inspanning met betrekking tot Oekraïense studenten die in Noord-Brabant wonen, hen te ondersteunen en hier te behouden en eventueel met bijscholing te helpen.
2. Op 5 juni 2026 is de motie M94 – 2026 Brabant steunt Oekraïne aangenomen. Deze motie vraagt om een programmatische aanpak voor de periode 2026 t/m 2028 waarbij de economische samenwerking met Oekraïne en wederopbouw centraal staat. Hiervoor is voor de periode van drie jaar jaarlijks € 1 miljoen beschikbaar.

In motie M94-2026 wordt gevraagd Provinciale Staten te informeren over de uitvoering van deze motie bij de begroting voor 2027, hetgeen hierbij gedaan wordt.

Bevoegdheid
Provinciale Staten nemen kennis van deze statenmededeling vanuit hun controlerende en kaderstellende rol.
Gedeputeerde Staten geven invulling aan de aangenomen moties.

Rollen en belangen

De provincie voert een internationaliseringsbeleid dat vanuit haar economische rol vooral is gericht op internationale innovatiesamenwerking. Vanwege de aangenomen moties richt de provincie zich in relatie tot Oekraïne op economische samenwerking, arbeidsparticipatie van Oekraïners in Brabant en bredere samenwerkingskansen tussen Oekraïne en Brabant en wederopbouw.

Kernboodschap

1. *Er is begonnen met de uitvoering van de motie en er is een programma aanpak opgewerkt.*
   Sinds de motie is aangenomen op 5 juni is actief ingezet op de uitvoering hiervan. Er zijn vier projecten die zijn opgewerkt en waarvan nu het subsidiering besluitvormingsproces richting GS loopt. Tegelijkertijd is er een programmatische aanpak waarbij samenwerking en wederopbouw centraal staan. Hierbij wordt gekeken naar wat in Oekraïne nodig is en waar Noord-Brabant o.a. met kennis, innovatie en netwerken een bijdrage kan leveren. Op deze manier heeft de samenwerking aan beide kanten meerwaarde. Voor Oekraïne is dat door bij te dragen aan wederopbouw en weerbaarheid. Voor Noord-Brabant is dat door kansen te bieden voor kennisinstellingen en haar studenten, bedrijven, en andere organisaties in Oekraïne. Het helpen van Oekraïense studenten biedt aan beide kanten kansen.

   We hebben hiervoor de volgende thema's benoemd:
   - Onderwijs en arbeidsmarkt
   - Gezondheidszorg
   - Energie(systemen)
   - Mobiliteit
   - Modulaire/Circulaire bouw
   - Landbouw en Voedsel
   - Dual-use technologieën & defensie
   - Cybersecurity
   - Water

   Uit bovenstaande thema's volgen de volgende vier programmalijnen:
   1. Human capital & onderwijs: ondersteuning en ontwikkeling van studenten en professionals;
   2. Economische samenwerking op genoemde thema's: samenwerking tussen bedrijven en kennisinstellingen in Noord-Brabant en Oekraïne;
   3. Weerbaarheid & strategische autonomie: onder andere cybersecurity, dual-use en kritieke infrastructuur;
   4. Lokale en bestuurlijke samenwerking: het versterken van contacten en samenwerking tussen overheden in Noord-Brabant en Oekraïne.

Op basis van uitgebreid onderzoek en gesprekken met relevante stakeholders zijn we tot deze thematische lijst gekomen. De thematische lijst bouwt voort op de vijf thema's die tussen Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) en de Oekraïense overheid zijn afgesproken (circulaire bouw, energie, landbouw en voedingsmiddelen, life sciences and health en water) en is aangevuld met thema's die door Brabantse stakeholders zijn aangedragen en aansluiten bij de prioriteiten uit onze provinciale organisatie. Stakeholders waarmee gesproken is, bestaan o.a. uit de Brabantse Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen, waaronder de BOM, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), ministeries, Nederlandse ambassade in Oekraïne en Polen, gemeenten, Europese Commissie, overheden in Oekraïne, Brabantse bedrijven en verenigingen en kennisinstellingen. Voor de uitvoering van activiteiten zijn verschillende programma's betrokken binnen de provinciale organisatie waar betreffende thema's onder vallen.

Verschillende activiteiten worden in 2026 al uitgevoerd, namelijk:

1. Financiële ondersteuning van 10 Oekraïense studenten die woonachtig zijn in Brabant worden in staat gesteld te studeren aan Nederlandse hogeronderwijsinstellingen en universiteiten.
2. Financiële ondersteuning van 58 Oekraïense zorgprofessionals waardoor ze in staat worden gesteld hun professie uit te oefenen in Nederland door o.a. voorlichting, diplomabeoordeling, taalondersteuning, begeleiding bij BIG-aanvraag. Hiermee wordt ook uitvoering gegeven aan de motie Behoud talent d.m.v. studiefinanciering.
3. Financiële ondersteuning van het project CARE for U. Fontys werkt met Brabantse en Oekraïense partners aan revalidatie en protheses voor oorlogsslachtoffers. Het project richt zich op kennisuitwisseling, onderwijs en de toepassing van technologie voor de revalidatie van Oekraïense oorlogsslachtoffers. De opgedane kennis is ook bruikbaar voor zorginstellingen, onderwijsinstellingen en bedrijven in Noord-Brabant. Een deel van de uitvoering van dit project wordt gedaan door Oekraïense studenten in Brabant.
4. Door een financiële bijdrage aan het project Bauhaus. TU/e werkt met onder andere ERAC en Oekraïense en Europese partners aan de voorbereiding van een Europees projectvoorstel. Het project richt zich op een aanpak om leegstaande en onderbenutte gebouwen en gebieden in beeld te brengen en te bepalen hoe deze opnieuw kunnen worden gebruikt. In Oekraïne kan deze aanpak helpen bij keuzes voor de wederopbouw. De ontwikkelde kennis kan ook worden toegepast in Noord-Brabant.

Naast de subsidiering van bovenstaande projecten is de provincie bezig of in de afgelopen maanden bezig geweest met de volgende activiteiten:

1. Organisatie van conferentie Oekraïne – provincie Noord-Brabant, juni 2026, Provinciehuis;
2. Organisatie van een conferentie ten behoeve van het European Netwerk of Defence-related Regions (ENDR), in november 2026. Tijdens deze conferentie zal Oekraïne een integraal onderdeel uitmaken van het programma. Bij de programmaring worden ook Oekraïense bedrijven betrokken en gepositioneerd. Dankzij dit event is een Oekraïens clusterorganisatie lid geworden van het ENDR netwerk.
3. Met de regio Lviv wordt momenteel gewerkt aan een intentieverklaring die in december 2026 ondertekent zal worden.
4. Ambtelijke wordt deelgenomen aan de conferentie Rebuild Ukraine in Warschau in november 2026. Dit is één van de grootste conferenties waar ook veel Oekraiense partijen aanwezig zullen zijn. Hier zal ook een ambtelijke werksessie plaatsvinden met de regio Lviv.
5. Aanstellen van een deeltijd projectleider die ten behoeve van de uitvoering van de motie voor projectontwikkeling zal zorgen in relatie tot Brabantse partijen en project coördinatie op zich zal nemen met betrekking tot de verschillende thema's.
6. Provincie Noord-Brabant is partner in het Interreg Europe project Next Ride. Hierin werkt Provincie Noord-Brabant o.a. met de Oekraïense partner Association Energy Efficient Cities of Ukraine (EECU) samen aan de invoering van slimme, verbonden en geautomatiseerde mobiliteit (CCAM). Dit project wordt met €1,27 miljoen geheel gefinancierd vanuit de Europese Unie. Dit is een meerjarig programma wat loopt van 2025 tot en met 2029.
7. Gedurende 2026 is gewerkt aan het opbouwen van een breder netwerk met het oog op goede informatie voorziening, het in kaart brengen van kansen en te ontwikkelen projecten. Ons netwerk bestaat inmiddels uit Oekraïense partners, zoals bedrijven en overheden, enerzijds en anderzijds uit Brabantse bedrijven, organisaties en overheden met een interesse in het opzetten van activiteiten voor en in Oekraïne op de verschillende thema's die zijn benoemd. Met dit netwerk staan we goed opgelijnd richting de uitvoering van de verdere activiteiten in 2027 en 2028. Hiervoor zijn verschillende netwerk bijeenkomsten bezocht zoals:
8. de conferentie Oekraïne – Nederland, in Breda, maart 2026
9. de EU-Ukraine Business Summit in Brussel (april 2026), met gesprekken met diverse Europese vertegenwoordigers.

2. *Voor 2027 en 2028 worden de activiteiten steeds concreter.*
   De activiteiten voor 2027 en 2028 worden gedurende de komende periode verder ingevuld en nader bepaald aan de hand van de ervaringen, kennis en het netwerk waar afgelopen periode aan gewerkt is.
   Onderverdeeld in de genoemde programmalijnen richten de activiteiten zich op de volgende zaken:
   1. Human capital & onderwijs: ondersteuning en ontwikkeling van studenten en professionals. De eerder genoemde projecten zullen uitgevoerd worden en ook zal er gewerkt worden aan een stukje community building.
   2. De economische samenwerking richt zich op het opzetten van samenwerkingsprojecten binnen de bovengenoemde thema's, waarbij zowel Brabantse als Oekraïense kennisinstellingen en haar studenten, bedrijven en overheden betrokken zijn. De BOM onderneemt hierop al een aantal activiteiten en is betrokken bij de verder invulling hiervan.
   3. Weerbaarheid & strategische autonomie: onder andere cybersecurity, dual-use en kritieke infrastructuur; hierbij zit o.a. de ontwikkeling van drones en het ecosysteem daaromtrent. Ook hier onderneemt de BOM al een aantal activiteiten die in 2027 en 2028 worden voortgezet.
   4. Lokale en bestuurlijke samenwerking: het versterken van contacten en samenwerking tussen overheden in Noord-Brabant en Oekraïne.
      Een belangrijk onderdeel in de aanpak is de relatie met de regio Lviv. De door de Commissaris van de Koning ontvangen brieven op 18 september jl. geeft al blijk van wederzijdse intenties in die relatie. Deze brieven zijn ingezet om versnelling aan te brengen in het formaliseren van de relatie met een intentieverklaring, waarvan de ondertekening in december is voorzien. Ook wordt onderzocht hoe meer Brabantse gemeente betrokken kunnen worden en hoe bestaande Brabantse initiatieven in te zetten in de programmatische aanpak. Daarnaast wordt de relatie met Lviv ingezet om versnelling aan te brengen in de relatie opbouw met relevante organisaties en met het oog op samenwerkingsprojecten. Onder deze programmalijn wordt ook gekeken hoe meer samenhang aan te brengen in de verschillende contacten die er al zijn vanuit Brabant in deze regio. Zoals Breda met de stad Lviv en de Universiteit van Tilburg met de Ukrainian Catholic University in Lviv.

   Naast de beschikbaarheid van €1.000.000,- provinciale middelen is het nadrukkelijke doel bij de ontwikkeling en uitvoering van de activiteiten tevens gebruik te maken van mogelijkheden voor (additionele) financiering met Europese middelen. Een variant hiervan vormt onze deelname aan het Interreg Europe project Next Ride. Hierbij maakt Oekraïne gebruik van onze kennis en kunde, terwijl de financiële middelen volledig van de Europese Unie komen.

3. *Met de uitvoering van motie M94 – 2026 wordt uitvoering gegeven aan Motie M12a – 2026.*
   Bij de uitvoering van motie M94 – 2026 worden activiteiten uitgevoerd die zich specifiek richten op studenten. Daarnaast wordt bij de keuzes voor het financieren van projecten en bij het opzetten van projecten door de provincie nadrukkelijk gekeken of en hoe Oekraïense studenten en werkende betrokken kunnen worden. Dit bouwt voort op onze inzet naar aanleiding van Motie 12a - 2026 en de contacten die we daarmee hebben opgebouwd met het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en het ministerie van Onderwijs. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft daarnaast een plek gekregen in de door ons georganiseerde conferentie in juni. Waardoor zij hun werk ten behoeve van Oekraïense werkende en werkzoekende konden toelichten ten overstaan van Brabantse bedrijven, in contact kwamen met RVO en de aanwezige Brabantse bedrijven. Op deze manier hebben wij de eerste stap gezet richting community building waar we in de komende periode mee verder gaan. Met deze activiteiten wordt tevens uitvoering gegeven aan motie M12a -2026 Behoud talent dmv studiefinanciering

Consequenties

Het financiële plaatje komt er daarmee als volgt uit te zien.

Project	*2026*	*2027-2028***
Ondersteuning zorgprofessionals 2026 -2028	€447.490	
Ondersteuning studenten 2026 – 2030	€428.630	
Project Care for U	€218.568	
Project Bauhaus	€36.000	
Oekraïens programmaonderdeel tijdens de ENDR bijeenkomst	€5.000	
Projecten binnen vier programmalijnen		€1.762.3121
Interne projectmanagement	€15.000*	€90.000*
	€1.147.668	€1.852.312

**opgenomen in deze begroting van de motie is de helft van de kosten voor de interne projectleider, de andere helft wordt bekostigd vanuit organisatie kosten budget.*

*** We zijn voornemens om het grootste deel van de projectkosten in 2027 te beschikken.*

Bovenstaande middelen worden gedekt uit de begroting voor Economie, Kennis en Talentontwikkeling. Voorlopig worden op deze begrotingspost ook de overige middelen gereserveerd. Vanwege de programmatische aanpak zullen de lasten bij het programma terechtkomen waar de activiteiten onder vallen en op welke begrotingspost dit terecht komt.

De totale programma waarde is groter dan de bedragen die in deze tabel zijn opgenomen. Ambtelijke kosten, los van de benoemde kosten van de interne projectleider, zijn niet meegenomen in het programma budget. Ook de direct en indirecte inzet van de BOM op de uitvoering van de motie ontbreekt in de begroting. Daarnaast wordt de eigen inbreng in de projecten van subsidieontvangers niet meegenomen. Ook eventuele cofinanciering vanuit Europese middelen zijn niet meegenomen.

Europese en internationale zaken
Als toevoeging aan de provinciale financiële middelen wordt tevens gekeken naar nationale en Europese financieringsmogelijkheden.

Communicatie
Op korte termijn zullen aparte communicatie momenten gebruikt worden. Voor 2027 en verder wordt een communicatie strategie opgezet.

Vervolg
De programmatische aanpak loopt tot en met 2028. Ook in 2027 en 2028 blijft het uitgangspunt dat projecten aansluiten bij behoeften in Oekraïne en bij de kennis en kracht van Noord-Brabant. Zo willen we bijdragen aan wederopbouw en weerbaarheid in Oekraïne en tegelijk kansen creëren voor Brabantse bedrijven, instellingen en medeoverheden.

Provinciale Staten worden via de reguliere S&V documenten geïnformeerd over de uitvoering van de moties.

Bijlagen
Geen

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter, de secretaris,

mr. I.R. Adema drs. G.H.E. Derks MPA